

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 22 päivänä lokakuuta 2014

834/2014

Maa- ja metsätalousministeriön asetus elintarviketietojen antamisesta kuluttajille

Annettu Helsingissä 16 päivänä lokakuuta 2014

Maa- ja metsätalousministeriön päätöksen mukaisesti säädetään elintarvikelain (23/2006) 9 §:n 3 momentin nojalla, sellaisena kuin se on laissa 989/2007:

1 §

Asetuksen tarkoitus

Tässä asetuksessa säädetään valmiiksi pakkattujen elintarvikkeiden pakkausmerkinnöistä sekä muulla tavoin myynnin tai muun luovutuksen yhteydessä loppukuluttajille annettavista elintarviketiedoista siltä osin, kuin niistä ei säädetä muussa lainsäädännössä.

Tässä asetuksessa säädetään pakkaamattomana luovutettavista elintarvikkeista loppukuluttajalle annettavista elintarviketiedoista siltä osin, kuin niistä ei säädetä muussa lainsäädännössä.

2 §

Soveltamisala

Tätä asetusta sovelletaan kaikkiin elintarvikkeisiin, jotka on tarkoitettu loppukuluttajalle, mukaan lukien suurtalouksien toimittamat elintarvikkeet sekä elintarvikkeisiin, jotka on tarkoitettu suurtalouksille, ellei tässä asetuksessa erikseen toisin säädetä.

Tätä asetusta sovelletaan yli 1,2 tilavuusprosenttia alkoholia sisältäviin juomiin siltä osin, kuin niistä annettavista tiedoista ei säädetä muussa lainsäädännössä.

Tätä asetusta sovelletaan elintarvikealan toimijoihin elintarvikeketjun kaikissa vai-

heissa, kun niiden toiminta liittyy elintarviketietojen antamiseen kuluttajalle.

Elintarviketietojen antamista koskevaan vastuuseen sovelletaan, mitä elintarviketietojen antamisesta kuluttajille, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 1924/2006 ja (EY) N:o 1925/2006 muuttamisesta sekä komission direktiivin 87/250/ETY, neuvoston direktiivin 90/496/ETY, komission direktiivin 1999/10/EY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/13/EY, komission direktiivien 2002/67/EY ja 2008/5/EY sekä komission asetuksen (EY) N:o 608/2004 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1169/2011, jäljempänä elintarviketietoasetus, 8 artiklassa säädetään.

Elintarviketietojen antamiseen valmiiksi pakkattujen elintarvikkeiden etämyynnin yhteydessä sovelletaan, mitä elintarviketietoasetuksessa 14 artiklassa säädetään. Elintarviketietojen antamiseen pakkaamattomien elintarvikkeiden etämyynnin yhteydessä sovelletaan, mitä tässä asetuksessa säädetään.

3 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa sovelletaan

1) elintarvikelainsäädäntöä koskevista yleisistä periaatteista ja vaatimuksista, Euroo-

pan elintarviketurvallisuusviranomaisen perustamisesta sekä elintarvikkeiden turvallisuuteen liittyvistä menettelyistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 178/2002, jäljempänä yleinen elintarvikeasetus, 2 artiklassa ja 3 artiklan 3 ja 18 kohdassa olevia *elintarvikkeen, elintarvikkealan toimijan* ja loppukuluttajan määritelmiä; sekä

2) elintarviketietoasetuksen 2 artiklan 2 kohdan a, d, e, i ja j alakohdassa olevia *elintarviketiedon, suurtalouden, valmiiksi pakatun elintarvikkeen, etiketin ja merkinnän* määritelmiä.

Tässä asetuksessa tarkoitetaan

1) *elintarvikkeen luovutuspaikalla* elintarvikelain (23/2006) 13 §:n 1 momentissa tarkoitettua ilmoitettua elintarvikehuoneistoa;

2) *pakkaamattomalla elintarvikkeella* loppukuluttajalle sellaisenaan tarkoitettua elintarviketta, jonka kuluttaja itse pakkaa, joka pakataan kuluttajan pyynnöstä elintarvikkeen luovutuspaikassa, joka on valmiiksi pakattu elintarvikkeen luovutuspaikassa välitöntä myyntiä varten tai joka tarjoillaan elintarvikkeen luovutuspaikassa loppukuluttajalle valmiina nautittavaksi;

3) *välittömällä myynnillä* elintarvikkeen pakkaamista ja myyntiä vuorokauden aikana;

4) *elintarvike-erällä* joukkoa elintarvikkeen myyntiyksiköitä, jotka on tuotettu, valmistettu tai pakattu käytännöllisesti katsoen samoissa olosuhteissa; sekä

5) *suolalla* suolaekvivalenttipitoisuutta, joka lasketaan käyttämällä kaavaa $\text{suola} = \text{natrium} \times 2,5$.

4 §

Pakollisten elintarviketietojen kielivaatimukset

Valmiiksi pakatun elintarvikkeen pakolliset pakkausmerkinnät on kaksikielisessä kunnassa myytäviin tai muuten luovutettaviin elintarvikkeisiin tehtävä ainakin suomen ja ruotsin kielellä.

Valmiiksi pakattujen elintarvikkeiden, joita myydään tai muuten luovutetaan vain yksikielisessä kunnassa, pakolliset pakkausmerkinnät on tehtävä ainakin kyseisen kunnan kielellä.

5 §

Elintarvike-erän tunnus

Elintarvike-erän tunnuksena on käytettävä merkintää, jonka perusteella voidaan tunnistaa erä, johon elintarvike kuuluu. Tunnuksen eteen on merkittävä kirjain "L", ellei tunnus muuten erotu selvästi muista pakkausmerkinnöistä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen merkinnän sijasta voidaan käyttää säilyvyysaikaan liittyviä ilmaisuja, kuten "parasta ennen" ja päivämäärä tai "viimeinen käyttöajankohta" tai "viimeinen käyttöpäivä" ja päivämäärä edellyttäen, että ilmoitetaan ainakin päivä ja kuukausi nimenomaan tässä järjestyksessä mainittuna.

Erän määrittää ja tunnuksen merkitsee elintarvikkeen tuottaja, valmistaja, pakkaaja tai Euroopan unionin alueelle sijoittunut ensimmäinen myyjä.

Elintarvike-erän tunnusta ei tarvitse merkitä jäätelön annospakkauksiin. Ryhmäpakkauksessa on kuitenkin oltava tunnus, jonka avulla erä voidaan tunnistaa.

Pakkaamattoman elintarvikkeen elintarvike-erän tunnus ja tarvittaessa kirjain "L" on merkittävä kuljetuspakkaukseen, -astiaan tai -laatikkoon tai jos tällaista ei ole, asiaankuuluviin kaupallisiin asiakirjoihin.

6 §

Allergioita ja intoleransseja aiheuttavia aineita ja tuotteita koskevien tietojen antamisen loppukuluttajalle pakkaamattomista elintarvikkeista

Pakkaamattomista elintarvikkeista on elintarvikkeen luovutuspaikassa annettava loppukuluttajalle tieto kaikista elintarvikkeen valmistuksessa käytetyistä ja lopullisessa elintarvikkeessa edelleen jossain muodossa olevista ainesosista, jotka ovat elintarviketietoasetuksen 9 artiklan 1 kohdan c alakohdan tarkoittamia allergioita ja intoleransseja aiheuttavia aineita tai tuotteita. Ainesosat on ilmoitettava elintarvikkeen nimellä niin, että käy ilmi elintarviketietoasetuksen liitteessä II mainitun aineen tai tuotteen nimi.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua tietoa ei tarvitse antaa elintarvikkeesta, jonka nimestä käy ilmi elintarviketietoasetuksen liitteessä II mainitun aineen tai tuotteen nimi.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu tieto on annettava myös silloin, kun elintarvikkeita luovutetaan elintarvikelain 13 §:n 6 momentin tarkoittaman toiminnan yhteydessä.

7 §

Muiden kuin allergioita ja intoleransseja aiheuttavien aineita ja tuotteita koskevien tietojen antaminen loppukuluttajalle pakkaamattomista elintarvikkeista elintarvikkeen luovutuspaikassa

Pakkaamattomasta elintarvikkeesta on vähittäismyyntipaikassa annettava loppukuluttajalle seuraavat tiedot:

- 1) elintarvikkeen nimi,
- 2) elintarvikkeen ainesosat siten kuin elintarviketietoasetuksessa säädetään tai muulla vastaavalla selkeällä tavalla;
- 3) alkuperämaa tai lähtöpaikka siten kuin elintarviketietoasetuksessa tai sen nojalla säädetään tai siten kuin muussa lainsäädännössä säädetään; sekä
- 4) tarvittavat käyttö- ja säilytysohjeet.

Lisäksi pakkaamattomasta elintarvikkeesta on vähittäismyyntipaikassa annettava seuraavat tiedot:

- 1) juustoista rasvan ja suolan määrä;
- 2) makkarosta rasvan ja suolan määrä;
- 3) muista leikkeleenä käytettävistä lihavalmisteista rasvan ja suolan määrä; sekä
- 4) ruokaleivistä suolan määrä.

Suolan ja rasvan määrä ilmoitetaan painoprosentteina valmistushetkellä tai siten kuin ravintoarvo-merkinnästä elintarviketietoasetuksessa säädetään.

Edellä 2 momentissa tarkoitettuja tietoja ei tarvitse ilmoittaa elintarvikkeista, joita pieniä tuotemääriä valmistava elintarvikealan toimija toimittaa suoraan loppukuluttajalle tai paikalliselle vähittäis-liikkeelle, joka toimittaa tuotteet suoraan loppukuluttajalle.

Pakkaamattomasta elintarvikkeesta on tarjoilupaikassa annettava loppukuluttajalle seuraavat tiedot:

- 1) elintarvikkeen nimi, sekä
- 2) alkuperämaa tai lähtöpaikka siten kuin

elintarviketietoasetuksessa tai sen nojalla säädetään tai siten kuin muussa lainsäädännössä säädetään.

8 §

Pakkaamattomista elintarvikkeista annettavien tietojen ilmoittamistapa

Edellä 6 ja 7 §:ssä tarkoitettut tiedot on ilmoitettava loppukuluttajalle kirjallisesti elintarvikkeen luovutuspaikassa pakkaamattoman elintarvikkeen läheisyydessä olevassa helposti havaittavassa ja selkeässä esitteessä tai taulussa tai muulla vastaavalla selkeällä tavalla.

Tiedot voidaan 1 momentissa säädetystä poiketen antaa suullisesti edellyttäen, että

- elintarvikkeen luovutuspaikassa pakkaamattoman elintarvikkeen läheisyydessä olevassa helposti havaittavassa ja selkeässä esitteessä tai taulussa tai muulla vastaavalla tavalla ilmoitetaan, että tiedot ovat saatavissa pyydetessä henkilökunnalta tai että tiedot ovat kuluttajan saatavissa kirjallisessa tai elektronisessa muodossa ennen ostopäätöksen tekoa ilman ylimääräisiä kustannuksia; ja
- tiedot ovat kirjallisessa tai elektronisessa muodossa elintarvikkeen luovutuspaikassa henkilökunnan ja valvontaviranomaisten helposti saatavilla.

Edellä 2 momentissa tarkoitettua erillistä ilmoitusta siitä, miten tiedot ovat saatavissa, ei vaadita silloin, kun

- kuluttajan allergioita ja yliherkkyyksiä koskevat ravitsemukselliset erityistarpeet on etukäteen selvitetty ja kirjattu ylös ja elintarvikkeet luovutetaan tai ateriat tarjoillaan kuluttajalle kohdennetusti näiden tietojen perusteella; tai

- elintarvikkeita luovutetaan elintarvikelain 13 §:n 6 momentin tarkoittaman toiminnan yhteydessä.

9 §

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2015. Sen 7 §:n 2 ja 3 momenttia sovelletaan kuitenkin vasta 13 päivästä joulukuuta 2016.

Tällä asetuksella kumotaan
- elintarvikkeiden pakkausmerkinnöistä
annettu kauppa- ja teollisuusministeriön ase-
tus (1084/2004) 13 päivästä joulukuuta 2014;
sen 5, 37 ja 38 §:ää sekä 40 §:n 3—5 kohtaa
sovelletaan kuitenkin 1 päivään huhtikuuta

2015 asti ja 24 ja 25 §:ää sovelletaan 13
päivään joulukuuta 2016 asti; sekä
- elintarvikkeiden ravintoarvomerkinnoistä
annettu maa- ja metsätalousministeriön ase-
tus (588/2009).

Helsingissä 16 päivänä lokakuuta 2014

Maa- ja metsätalousministeri *Petteri Orpo*

Lainsäädäntöneuvos Anne Haikonen